

סיון התשע"ה

בס"ד

השיעור מוקדש לעילוי נשמת מנחם אביצור בן יהודה אריה ז"ל

"בהעלותך את הנרות" – חנוכת הנשיאים והמנורה

לפרשת בהעלותך (על פי שיעורים של הרבנית שרון רימון והרב עזרא ביק)

7. מדרש תנחומא פרשת בהעלותך סימן ב:
 אמר הקב"ה למשה: אמור לישראל 'לא בשביל שאני צריך לאורכם אני אומר לכם להדליק נר, אלא בשביל לזכותכם ... בא וראה, כשאדם בונה בית והוא עושה חלונות בתוך ביתו, והוא מבקש שיהא האור נכנס, הוא עושה את החלונות צרות מבחוץ ורחבות מבפנים; למה? כדי שיהא האור נכנס מבחוץ ומאיר מבפנים. וכשבנה שלמה את בית המקדש לא עשה כן את החלונות, אלא צרות מבפנים ורחבות מבחוץ, כדי שיהא האור יוצא מבית המקדש ומאיר מבחוץ, שנאמר ויעש לבית חלוני שקופים אטומים (מלכים א' ו:ד), להודיעך שכולו אור ואינו צריך לאורה משלך, ולמה צויתי אתכם? בשביל לזכותכם, לכך נאמר בהעלותך את הנרות...
 8. רש"י (על במדבר ח' ב):
 'בהעלותך' - למה נסמכה פרשת המנורה לפרשת הנשיאים? לפי שכשראה אהרן חנוכת הנשיאים חלשה דעתו, שלא היה עמהם בחנוכה, לא הוא ולא שבטו; אמר לו הקב"ה 'חייך' שלך גדולה משלהם, שאתה מדליק ומטיב את הנרות
 9. מדרש תנחומא, פרשת בהעלותך, סימן ה:
 "בהעלותך" מה כתיב למעלה מן הענין? "ויהי ביום כלות משה... ויקריבו הנשיאים" (במדבר ז') ואחר כך "דבר אל אהרן בהעלותך", את מוצא למעלה י"א שבטים הקריבו ושבת לוי לא הקריבו... ואהרן לא הקריב עם הנשיאים, והיה אומר: 'אוי לי, שמא בשבילי אינו מקובל שבת לוי', אמר לו הקב"ה למשה: לך אמור לאהרן 'אל תתירא, לגדולה מזו אתה מתוקן'. לכך נאמר 'דבר אל אהרן ואמרת אליו בהעלותך': הקרבנות - כל זמן שבית המקדש קיים הן נוהגין, אבל הנרות - לעולם אל מול פני המנורה, וכל הברכות שנתתי לך לברך את בני - אינן בטלין לעולם...

1. במדבר ח' א-ד:
 ויִדְבַר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר. דַּבֵּר אֶל אֶהֱרֹן וְאִמְרָתְךָ אֵלָיו בְּהֵעֲלֹתְךָ אֶת הַנֵּרוֹת אֶל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה יֵאִירוּ שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת. וַיַּעַשׂ כֵּן אֶהֱרֹן אֶל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה הֵעֲלָה נֵרֹתֶיהָ כְּאֲשֶׁר צִוָּה ה' אֶת מֹשֶׁה. וְזֶה מַעֲשֵׂה הַמְּנֹרָה מִקִּשָּׁה זֶהָב עַד יָרְכָה עַד פְּרָחָה מִקִּשָּׁה הוּא כְּמִרְאֵה אֲשֶׁר הִרְאָה ה' אֶת מֹשֶׁה כֵּן עָשָׂה אֶת הַמְּנֹרָה.
 2. שמות כ"ז א-כא:
 וְאֵתָה תִצְוֶה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ אֵלֶיךָ שִׁמֹן זֵית זָךְ כֶּתִית לַמָּאֹר לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד. בְּאֵהָל מוֹעֵד מִחוּץ לַפְּרָכֶת אֲשֶׁר עַל הָעֵדֻת יַעֲרֹךְ אֹתוֹ אֶהֱרֹן וּבְנָיו מֵעֶרֶב עַד בֹּקֶר לִפְנֵי ה' חֶקֶת עוֹלָם לְדֹרֹתֶם מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
 3. ויקרא כד א-ד:
 ויִדְבַר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר. צוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ אֵלֶיךָ שִׁמֹן זֵית זָךְ כֶּתִית לַמָּאֹר לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד. מִחוּץ לַפְּרָכֶת הָעֵדֻת בְּאֵהָל מוֹעֵד יַעֲרֹךְ אֹתוֹ אֶהֱרֹן מֵעֶרֶב עַד בֹּקֶר לִפְנֵי ה' תָּמִיד חֶקֶת עוֹלָם לְדֹרֹתֶיכֶם. עַל הַמְּנֹרָה הַטְּהַרְהָ יַעֲרֹךְ אֶת הַנֵּרוֹת לִפְנֵי ה' תָּמִיד
 4. הרשב"ם (על שמות כ"ז כ):
 'ואתה תצוה': למעלה הוא אומר 'דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה' - לפי שעה, לצורך המשכן; אבל כאן, שציווי זה לכל הדורות, לתת שמן למאור לכל שנה ושנה, לכך הוא אומר 'ואתה תצוה' - שינה הלשון, לפי שכל לשון צוואה לדורות היא. וכן הוא אומר בתורת כהנים ובספרי, כי כל לשון ציווי אינו אלא מיד ולדורות.
 5. הרמב"ן (על שמות כ"ז כ'):
 "כי אין להם דרך לעשות אותו במדבר, רק אם היה אצלם משמרת"
 6. שמות ל' כב-לח:
 "ואתה קח לך בשמים ראש....ואתה קח לך סמים נטף ושחלת"

10. שמות ז, פ"ט :

"ובבא משה אל אהל מועד לדבר אתו וישמע את הקול
מדבר אליו מעל הכפורת אשר על ארן העדות מבין שני
הכרובים, וידבר אליו"

11. ויקרא ט', כ"ד :

"ותצא אש מלפני ה' ותאכל על המזבח את העלה ואת
החלבים וירא כל העם וירנו ויפלו על פניהם".

12. במדבר ח' כ :

"ויעש משה ואהרן וכל עדת בני ישראל ללויים, ככל
אשר צוה ה' את משה ללויים, כן עשו להם בני ישראל"